Debreczen. 1892. XIX. évfolyam 166. sz. Kedd, Julius 19.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.

Megjelenik mindennap. vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-uteza 1761. sz. Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Az egri érsek ellensége.

(T.) Nincs mese és hasonlat, mely jobban visztükrözné az emberi vágyak kielégithetlenségét, mint a mese, a vizparton, földkunyhóban lakó szegény emberről és az alkotó hatalom képviseletében megjelent pontról. A mely a szegény emberpár minden kivánságát teljesitette, a földkunyhóból kastély, a koldusságból királyság lett. De az emberi vágyak kielégithetlensége többet követelt még ennél is: istenek akartak lenni! Ekkor aztán a ponty, visszaszármaztatta őket a földkunyhóba.

Meg fog bocsátani nekünk, Eger tudós érseke, ha bár kiválóbbja is az emberi teremtményeknek, hogy mégis csak emberi kategóriába soroljuk, s némileg utána tegyük ama püspöknek, ki meg lett kinálva a herczegprimási magas ranggal, de nem fogadta el, mondván: elég magas neki az a polcz, melyet jelenleg elfoglal, magasabbra nem kivánkozik. Hát ez a főpap kielégithetőbb vágyakkal van megáldva, mint Eger nagy nevü érseke, ki a lelkében égő keservet, a szivét marczangoló fájdalmat, s a gyülöletet azok iránt, kik őt az egri érseki székben meghagyván, a szent István rend nagy keresztjével tüntették ki, nem képes elfojtani: „Was heist Tittel, ohne Mittel!“

A helyett, hogy a nagy tudományu érsek, hálákat adna az ur Istennek azon rendkivüli kegyért, hogy a szegény tót diákot, ime az ország legmagasabb méltóságainak egyikére emelte. A helyett, hogy példa gyanánt tartaná szemei előtt a mi urunk Jézus Krisztus életét, ki folyton az egyszerüséget s a földi javakkal való minél inkábbi megelégedést hirdette, — nem bir ura lenni sértett ambicziójának, s minden lépten-nyomon tudomására kivánja hozni a felette álló hatalmaknak, hogy őt szent István rendekkel kiengesztelni nem lehet, s hogy benne mind a sirig, ellenzékre és ellenségre számitsanak.

Ha Eger tudós érseke, Szokratesként, saját önismeretével bővebben foglalkoznék, ime csakhamar rájönne az okra, mely őt, Magyarország herczeg primási székére lehetetlenné tette. Ha ezt az okot nem másokban, hanem önmagában keresné, be kellene ismernie, hogy azoknak a másoknak igazuk van. De nem lenne igazuk, ha kétségbe vonnák az egri érsek eszét, tudományát, főpapi szilárd eltökélését, s azon érdemeket, melyeket el kellett követnie: mert hiszen érsekké lett, s mint érsek, igyekezett hivatásának megfelelni. Mikor tehát ő azt állitja, hogy a szent-István rendre érdemeket nem tett, akkor még kevesebbet tehetett a herczegprimási szék elnyerésére. Nos hát azok a mások nem ugy itélik meg, hanem sok kiváló egyéni tulajdonságai mellett, érdemeit is elismerik.

Hanem amit a tudós érsek önmagában föltalálni nem akar, a miért őt a primási szék tekintetéből mellőzni kellett a hajthatatlan vas fej, a nem parirozó csökönösség, a daczra való készség és makacsság. Aki ha megveti lábát, a létező földi hatalom őt onnan elmozditani nem képes. Aki szembe szállt a kormánnyal, korteskedtetett ellene, s a lehető legkiválóbb állást foglalta el, példáját követtetve az összes megyei papság által.

Ha jól vagyunk informálva, Szapáry Gyula gróf miniszterelnök akarta volna Samassát, de meg kellett hajolnia amaz indokok előtt, melyek kinevezteté-se ellen fölhozattak, a fő fő indok pedig, hallomásunk szerint az volt, hogy Samassa József egri érsek, az esztergomi primási széken kész veszedelem lenne. Szembe szállna e földön mindenkivel s nem ismerne maga fölött urat. Hát hogy egy ilyen primás mily rémséges zavaroknak lehetne okozója, azt nem oly nehéz elképzelni.

Legyen tehát a földi hatalmak elismerésében ő excellenciája megnyugodva, Az a szent István rend igenis, őszinte elismerés, de a primási székbe jutást az érseknek egy tántorulhatlan ellensége tette lehetetlenné: Samassa József maga.

Belföld.

A családjog kidolgozásával — egy korábbi munkálat elvetése után — az igazságügyminiszter dr. Králik Lajos fővárosi ügyvédet bizta meg. Ebben hir szerint a fakultativ polgári házasság alapján lesznek a különböző hitfelekezetü házasfelek szabályozva.

Külföld.

Az angol választási harczok tegnap be kellett fejeződnie. Még mintegy ötvenkét választás volt hátra, de mind olyan, melytől sem egyik, sem másik pártra nézve változást várni nem lehetett. A teljes eredményt véve számitásba, Gladstonenak tehát körülbelül negyven szavazatnyi többsége lesz, ha minden ellenzékit ő hozzá számitunk, a mi azonban semmi esetre sem fog minden egyes szavazásnál beválni. Máris olyan jelek mutatkoznak, melyek egészen bizonyossá teszik, hogy ez a többség nemcsak homogén nem lesz, de egyes részeiben esetleg ellenségként is fog a liberális párt agg vezére ellen fordulni. Jóllehet a Salisbury-kabinet még nem köszönt le, máris arról beszélnek, hogy Gladstonenak nehézségekkel kell küzdenie a kabinet alakitás körül. Nem tartják egyébiránt valószinütlennek, hogy nem is maga Gladstone fog kabinetet alakitani, hanem vezértársa, Harcourt, vagy Roseberry, ki a külügyi tárczára van kiszemelve. A legutolsó értesités szerint 260 konzervativ-párti, 50 unionista, 268 Gladstone párti, 9 parnellista és 65 antiparnellista képviselőt választottak meg. A konzervativek 17 helyet, az unionisták 8-at és a Gladstone-pártiak 75 helyet nyertek.

—

Politikai ünnep Francziaországban. Savoyának Francziaországgal történt egyesitése 100. évfordulója alkalmából bankett volt Párisban a melyen 2000 személy, köztük több miniszter vett részt. Floquet, a képviselőház elnöke beszédet tartott, melyben utalt Savoyának 1872. évben Francziaországgal történt önkéntes egyesülésére, a későbbi erőszakos elválasztásra és a jelenlegi ujolagos egyesülésre, hozzátevén, hogy a tapasztalatok azt mutatják, hogy a történt igazságot szolgáltat, melyet megvárni és megérdemelni kell tudni.

A parlamenti ellenőrzés joga.

Debreczen, jul. 18

(—s) Az ellenzéknek parlamenti ellenőrzési jogát mindig készséggel elismertük és tiszteletben tartjuk, mert jól tudjuk, hogy az a parlamenti szabadságnak és az alkotmányos jogoknak egyik alapföltétele, de mihelyt az ellenzék ezen hivatása gyakorlatában bárminő hibát követ el, mi sem késhetünk egy pillanatig sem azt szóvá tenni épen ugy, amint ők is akárhányszor kákán is csomót keresnek a szabadelvü párttal szemben.

Ezuttal nem is olyan nagyon csekély a lapsus, melyet az ellenzék rovására regisztrálnunk kell. A román memorándum ügyében az ellenzék két vezérférfiai Ugron és Apponyi gróf interpelláltak. Helyes; jogukban áll, sőt ha ők kivánják azt is elismerjük, hogy kötelességük. De ha olyan nagyon kötelességtudók, hát akkor mért nem jutott eszükbe mindjárt a kötelességük teljesitése, mért tették ez ügyet csak most, annyi hét elmultával szóvá? Vagy bizalommal voltak a Szapáry kormánya iránt, hogy nem fog figyelem nélkül a kérdésen átsiklani — s akkor mi renditette meg bizalmunkat? Vagy ha nem volt bizalmuk akkor meg mért hallgattak mostanig? Persze ők azt állitják, hogy a kormánynak passivitása kényszeritette őket ezen interpellácziókra. De hát kérdjük ezen állitásukat miből meritették? tényekből? Nem mert ime a közvádhatóság, a kir. ügyészség már megtette a törvényes lépéseket a ro-

mán államellenes izgatások megtorlása végett, több természetesen nem is történhetett, mert ilyen ügyben nem lehet egy két hét alatt a vizsgálatot megejteni, befejezni, letárgyalni és ítéletet hozni. Csak tiz napja mult, hogy egy az ismeretes memorandummal üzött s konstatált izgatással szemben az igazságügyi kormány elrendelte a törvényes eljárást. E kérdésben ugyanis maga a memorandum, me ynek czimébe ugyan az osztrák császári megszólitás is fölvan véve, mely azonban a magyar királyhoz intéztetett, mint olyan, melynek alapjául az általános kérvényezési jogot el kell ismerni, nem üldözhető : ellenben az emlékiratnak terjesztése miatt, minthogy abban kétségkivül törvényellenes izgatás foglaltatik, és a terjesztéssel üzött hirlapi izgatás miatt a büntető jogi megtorlás nem maradhat el. Ez iránt a kellő lépések folyamatba tétettek s azért teljesen jogosult indignatióval utasitotta vissza Szilágyi igazságügyminiszter Ugron Gábornak azon vádját, hogy a kormányt ez ügyben késedelem, habozás vagy félénkség terhelné. Ugron Gábor tudomásul is vette a választ. S mi történt ezután ? Az, hogy fölkelt gróf Apponyi Albert és megismételte azon interpellácziót, melyet Ugron Gábor tett s melyet Ugron Gábor maga is elintézettnek tekintett. Ilyen körülmények között csakugyan nem lehet kellő okát találni annak, hogy mi inditotta a nagy nemzeti pártvezért interpellácziója előterjesztésére, ha nem az, amit a miniszterelnök ugyan tagadhatlanul nem gyöngéden (de vajjon részesül-e az ő személye gyöngédségben az ellenzék részéről ?) de nagyon találó gunynyal válasza bekezdésében megjegyzett, hogy Apponyi az országgyülés elnapolása előtt még egy szónoklati tüzijátékot akart elröppenteni. Ezen kijelentésre az ellenzék padsoraiban olyan vad tombolás és éktelen zsivaj támadt, mintha ebben az élczes megjegyzésben a parlamenti illem legnagyobb megsértése foglaltatnék s mintha ők azt százszor sulyosabb és durvább szavakkal soha meg nem sértették volna.

Pedig a megjegyzés egészen indokolt és találó volt még azért is, mert Apponyi tényleg nem tudott semmi ujat mondani. Azt fejtegette, hogy ez ügyben a sajtópereket tartja orvosságnak, hát erre az igazságügyminiszter már megelőzőleg kellően megfelelt ; azután meg azt kivánta Apponyi, hogy a külügyi képviseletünk járjon közbe, hogy a román kormány az ellenünk üzött irredentista izgatást ne türje, mintha bizony diplomatiánk ölbe tett kezekkel nézné az ilyen agitácziót s mintha a román kormány a velünk fennálló barátságos viszony mellett jóváhagyólag pártolná az ellenünk folytatott ágitácziót.

Minderre az érdemben Szapáry Gyula gróf miniszterelnök megadta a kellő és döntő választ, melyből a közvélemény két nagy mozzanatról szerezhetett meggyőződést. Arról, hogy a miniszterelnök egy pillanatig sem türi azon izgatást, melyet tulajdonképen nem is a hazai románság, hanem egy nehány lelketlen agitátor a magyar államiság ellen folytat, és arról, hogy a miniszterelnök e megtorlásban nem engedi magát elragadtatni, hanem szigoruan megőrizve a törvényes álláspontot a törvények erélyes alkalmazásával tartja fönn azon tekintélyt, mely a magyar államot megilleti. A miniszterelnök tehát hiven teljesiti kötelességét, hogy a magyar állam jogait épségben megtartsa. ezt a közvélemény megnyugvással vehette, tudomásul ebből az esetből is. S ha az ellenzék ezt akarta elérni, midőn parlamenti ellenőrzési jogát érvényesitette, akkor megbocsátható neki az elkésett és fölösleges interpelláczió.

Egy békehely.

Budapest, 1892. julius 18.

(P. K.) Mióta Balaton-Füreden tartózkodik Vaszary herczegprimás, a kiválogatott emberek találkozó pontja lett a bájos Balatonnál elterülő gyógyhely. Nemcsak a katholikus főpapi világot vonja ide a saját légkörének fénylő napja és veszi körül, élén a pannonhalmi főapáttal, a mostani herczegprimás méltó utódával, hódoló tisztelettel, a középpontját: a jámbor főpásztor ittléte a magyar állam vezető személyiségeit is idevonzotta e regékbe szőtt gyógyhelyre. Miután csak az imént volt itt Csáky gróf vallásügyi miniszter, hogy szabadsága megkezdése előtt az ország első egyháztejedelmével értekezzék: Balaton-Füredre jött Berzeviczy államtitkár is. Miután tudvalevőleg neki kell a minisztert helyettesiteni s távolléte alatt a vallás- és közoktatásügynek oly sokfelé ágazott egész tárczáját vezetni, — Budapestről nem maradhat soká távol s Balaton-Füreden alig tartózkodhatik egy napnál tovább. De aztán ez az egy nap bizonynyal egészen a herczegprimással való találkozásnak szenteltetik. Két ily kiválasztott államférfi azonban, kiket a legjobb szellem lelkesit és a kik mit sem keresnek abból, ami szétválaszthatná őket egymástól, ellenben mindent elkövetnek, hogy mennél több s minél erősebb egyesitő mozzanatot találjanak s a gyakorlatban alkalmazzanak, — huszonnégy óra alatt nagyon sokat teremthet s eligazithat.

Nem mintha tán épen Balaton-Füreden kellene megtalálni az árkánumot az egyházpolitikai téren keletkezett egyenetlenség teljes kiegyenlitéséhez: a világ minden gyógyerejü vize sem képes hatékony gyógyszert szolgáltatni oly gyulladás ellen, a mely az állam belső szervezetét szállta meg. Itt egyes-egyedül csak a türelem, mérsékelt és a mindent gyógyitó idő segithet. E pillanatban szó sem lehet valamely akcióról: hisz néhány nap mulva megkezdi az országgyülés a nagy szabadságot és csak szeptemberben jön megint össze.

Ha még az egyházpolitikai kérdésre vonatkozó valamely munkálat is aligha érkezhetett be, a mely tán a végleges megszerkesztés előtt a herczegprimással közöltetett volna : a miniszteriumnak még nem volt érkezése paragrafusokban bemutatni a vallásügyi és az igazságügyi miniszterek rövid czélzásait. Nem lehet másról szó, és bátran állithatni : Balaton-Füreden nem volt másról szó, mint a pillanatnyi modus vivendi-ről, az ut- és módról, hogy a magyar katholikus egyház főpásztora s az általa vezetett püspöki kar mint közölje a lelkészkedő papsággal azokat az utasitásokat, melyeket a Szt. Atya az elkeresztelési ügyben adott s mily módon kelljen a papságnak eljárnia, hogy az élő gyakorlatban meg ne sértse a dogma által vont határokat s lehetőség szerint mégis elkerülje az összeütközést az államhatalom rendeleteivel ; továbbá természetesen az ut- és módról is, hogy az államhatalom közegei előforduló vitás esetekben mint óvják meg a létező törvényt.

Röviden : fegyverszünetről volt szó. Elvi és lelkiismereti dologban való engedés ki van zárva : az egyház nem várhatja az államtól és ennek funkcionáriusaitól, hogy az erényben álló törvényt és a teljes kompetencziával kibocsátott kormány rendeletet ignorálják ; és ép ily kevéssé várhatja az állam a magyar katholikus egzháztól és papjaitól dogmatikus parancsok megtagadását.

De kölcsönös türelmes és mérsékletet lehet gyakorolni s fognak is.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Sok a jóból.

(Henry de Mile humoreszkje.)

A nő joga szent és sérthetetlen. Igazolja ezt a bigamia, melyet keményen büntetnek minden világrészen, de legerősebben a Jankeek hazájában, hol a „nőé az elsőség“.

Nálunk még, ugy a hogy, tekintetbe veszik az enyhitő körülmenyt, de Columbus földén nincs pardon.

Egy tárgyaláson voltam New-Yorkban, hol egyszerre „négy“ lady kapott fényes (?) elégtételt.

A törvényszéki „hatás“ rendkivül mulatságos volt a halgatókra, sőt az érdekelt személyek sem sirták tele zsebkendőjüket.

A Jefferson-market-rendőr birósága előtt történt.

Mister James Mc Rall, a szigoruságáról hires rendőr-biró ült az emelvényen, előtte William Burney emelt fővel állt. Pedig ő volt a vádlott.

A ráomló vádak sulya nem görbitette meg izmos váilait. Oly sudár egyenesen állott az itélő szék előtt, mintha megforditott viszony léteznék az emelvényen ülő és ő közte. Tiszta kék szemeit nyilt tekintettel jártatta a szép hallgatóság felett.

A birótól jobbra két női alak gubbaszkodott. Együttvéve éveik száma felrugott az egyes és két nulláig. Es csodálatos : a vádlotthoz olyan jogokat formáltak, melyeket csak ifju sziv követelhet. Az örök láng, melyet czerelemnek nevez a szivtől hevülő ajak s mely a ránczokat is elsimitja Mindkettő asszonyi hitvesi jussát követelte. A vádlott mindkettőnek hüséget esküdött az oltár előtt és mindkettőt megcsalta, a faképnél hagyta.

— Ön tehát Joan Gilbert asszony azt állitja, hogy William Burney alias Bukes, illetőleg Mr Garry az ön férje ? — kérdé a biró az élénk szőke haju asszony felé fordulva.

— Hites férjem, uram — siránkozott Joan — melyet világosan New-Jerseiben keltezett házassági okmány bizonyit.

— Önnél van az a kerdéses okmány ?

— Nagyon is, biró ur, — viszonzá a nr. I. feleség és a publikum szeme láttára lázas sietséggel kopott jackniját gombolni kezdte s az alól egy elsárgult papirdarabot huzott elő és azt mintegy diadalmas érzéstől áthatva a biró emelvénye elé vitte és magasan lobogtatta.

— Látom asszonyom. Köszönöm s hány éve amaz eseménynek ?

— Husz uram, rengeteg hosszu husz év, melyet . . .

— Szomoru özvegységben töltött ? — kérdé sarkastikusan a vádlott.

— Önnek most nincs szava, — szólt szigoruan a biró.

— Engedelmet kérek biró ur, — kiáltá a védőügyvéd, egy pupos, gnómszerü alak, — Amerikában nem tiltják a szólásszabadságot.

— Azt nem, de a közbeszólást igen. Folytassa asszonyom.

— . . . Melyet kesergő, fájó szivvel éltem át. Ott hányszor emlékeztem erre a gonosz emberre, ki ugy letiporta, megtörte éltem virágzó szakát, mint egy vad indiáncsorda a zöldelő vidéket.

— Nem vagyunk kiváncsiak az elrepült évek meséjére, — replikázott pipacs piros szinben felugorva az ügyvéd

— Ebben van egy kis igaza. Üljön le asszonyom, az ön joga elvitázhatatlan, most csak Hébe Reilly asszony jogának megállapitásáról van szó. Neki kell bebizonyitani, hogy törvényes bitves-e a vádlottnak. Őné a szó asszonyom, — mondá egy majdnem néger arczu nőhöz, ki folyton villámló szemekkel kisérte a vádlott minden kis mozdulatát.

— Uram ez az asszony hazudott. Az nem lehet igaz, hogy én utánnam, ki Commeticut egyik legszebb leánya valék, e szörnyeteget kisérte volna oltárhoz.

A nr. I. feleség arcza oly égő szint váltott, mint rikitó vörös haja, és ha egy termetes rendőr véletlenül köztünk nem áll, eltiporja a nr. 2 feleséget, kit különben szemének perzselő lángjával lesujtott.

— Csak nyugodtan asszonyom. A szépség és rutság megállapitása nem a mi hatáskörünkhöz tartozik az jelenben mellékes kérdés. Itt most az a kérdés tudja-e, ön is, mint elődje —

— Utód biró ur !

— Nincs kifogásom a megjegyzés ellen. Tudja-e ön hiteles okirattal bizonyitani, hogy a vádlott neje ?

— Minden időben. Egy fonott kosárból, mely karján csüngött, egy majdnem ujnak lát-

Ehez a magyar állam és magyar katholikus egyház a legjobb akaratot s a legbecsületesebb békeszeretetet nyujtják egymásnak. Fegyverszünet pedig, főleg oly ellenfelek közt, kik őszintén becsülik egymást, kiket nem a saját akaratok, hanem csak olyan külső és véletlen körülményeknek a lánczolata, melyeket sem előrelátni, sem valamikép meggátolni nem lehetett, tett ellenfelekké, — okvetlen békéhez vezet. Ily értelemben joggal nevezhető a bájos magyar tenger mellett fekvő szép gyógyhely békehelynek : a fegyverszünetből melyet ott vetettek el, a béke arany termése fog kikelni.

Irodalom—müvészet.

Önügyvéd. Knorr Alajos „Önügyvéd"-je ötödik, teljesen átdolgozott és javitott kiadásban jelenik meg ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő kiadásában Budapest, Muzeumkörut a Nemzeti szinház bérházában ; egy munka, mely hasonló munkák közt elismert használhatóságánál fogva két évtizedet meghaladó időn át mindig keresett kézikönyv maradt, — melynek további feladata is az leend, hogy minden jogviszonyok között megbizható és kimeritő utasitással szolgáljon mindenkinek, valamint azoknak is, kik jogi segélyt igénybe venni kénytelennek. Az első füzetben, melynek ára 30 kr. a szerző, a közjogi részt kezdi ismertetni ; nevezetesen a törvényhozó hatalmat, a főrendikar szervezetét, közli a főrendiházi tagságra jogositott családok névsorát ; a képviselő vá asztás szabályait, a választói jogosultságot megállapitó törvényes intézkedéseket ; ismerteti a képviselőház szervezetét ; a törvények kihirdetésének módját, és a delegatiók szervezetét és tárgyalásának módját. Ezután áttér a végrehajtó hatalom kezelésének ismertetésére ; meghatározza a végrehajtó hatalom fogalmát, megnevezi az ennek gyakorlatára hivatott közegeket ; ismerteti a m. kir. ministerium teendőit, az egyes ministerek jogait és kötelességeit, a ministerium szervezetét is különösen minden egyes ministeriumok ügybeosztását, és ügyosztályainak ügykörét, az államszámvevőszék hatáskörét és a közös kormányhatóságokat, a közös külügyministerium és pénzügyministerium ügykörét. Az egész mü tartalma tekintetében utalunk a részletes ismertetést tartalmazó előfizetési felhivásra és eme mindenkire hasznos munkát ajánljuk a t. cz. olvasó közönség figyelmébe és pártfogásába.

—

Br. Chappon Samu könyve. „A vivás müvészetének elmélete" czimü könyv jelent meg Pécsett báró Chappon Samu okleveles vivómestertől. Rendszeres és könnyen érthető leirása ez a vitőr és kardvivásnak, a szerző saját elismert jó módszere szerint. Jó hasznát fogja venni a könyvnek a gyakorlatlan vivó, ki a leirás alapján rendszeresen haladhat és a virtuozitásig is viheti a vivásban ; de a gyakorlott vivó is, ki talán más rendszert tanult és ellenfelével szemben gyakorlatának daczára e rendszert védeni nem képes. A könyv behatóan tárgyalja és oktatja a vitőr és kardvivásban előforduló támadásokat, szurásokat, vágásokat és azoknak biztos védéseit. A magyarázatokat 22, természet után felvett ábra illusztrálja. Aktuális továbbá a könyvnek 3-dik része, mely a párbajszabályokat és a párbajsegédek kötelességét pontosan leirja. Mint tudjuk, ez ügyek legtöbb esetben bonyolódottak s kevés ember van hazánkban, ki a párbajszabályok s a párbajsegédek kötelességének teljes ismeretével bir. Szerzőnek müvében, legilletékesebb források nyomán, földolgozta az összes rendelkezésére álló anyagot, s hazánk viszonyaihoz alkalmazva irányadóul nyujtja azokat. Alapul vette első helyen gr. Chateauvillardnak, a párisi Jockey-Club tagjának 1836-ban gr. Excelmans, gr. du Halley Coetquen, b. Gourgaud tábornok, Brivois és de Contades vicomte segélyével összeállitott párbajszabályait. Alapul vette továbbá a Chappon Lajos osztrák-magyar császári és királyi udvari fővivómester által összeállitott „Die Segeln des Zwelkampfes" czimü munkát, mely arról nevezetes, hogy az osztrák-magyar monarchia arisztokracziájának több kitünő tagja által van aláirva és igy ezen iratra szoktak hivatkozni. Végül idézi gr. Du Vergen de Saint-Tomas-nak a mult évben megjelent becses és érdekes „Nouveau Cod du duel" czimü tanulmányát, mely ugyanazon elveket mondja, mit Chateauvillard, csakhogy a kérdést alaposabban tárgyalja. Az emlitett munkában megállapitott szabályok, melyeket a közvélemény felkarolt, a jelen müben is tárgyaltatnak. Szerzőnk gondot forditott arra is, hogy e szabályok áttekinthetőleg s oly sorrendben legyenek elsorolva, mint ez a valóságban legtöbbször előfordul ; ott, a hol szükségesnek látszott, megmagyarázta és saját, valamint bajtársai tapasztalataival összhangzásba hozta. A mü 114 oldalra terjed bolti ára 2 frt 20 kr. A „Párbaj-szabályok" megjelentek külön füzetben is. — Kaphatók minden könyvkereskedésben, kiadójuk Engel Lajos Pécsett.

—

A „**Vasárnapi Ujság**" julius 17-iki száma a következő tartalommal jelent meg : „Valutánk rendezése." (Wekerle Sándor pénzügyminiszter arczképével ; Kozmata fényképe után metszette Morelli.) — „Apró versek." Költemények Torkos Bélától. — „Peti bácsi". Elbeszélés. Irta Szanday Zénó. — „A milleniumi kiállitás kérdéséhez." (A Magyarország ezer éves fenállásának emlékére rendezendő kiállitás tervrajzával Straub Sándortól és Kolbenheyer Gyulától.) — „Az uj pénz." (Az uj magyar pénzek 16 rajzával.) Fekete Ignácztól. — „Zonia." Elbeszélés. Irta Crawfurd Oszvald. (Képpel.) — „Gróf Széchenyi Ödön basa." (Arczképpel.) Bárány N. Ernőtől. — „Dr. Nendtvich Károly." (Arczképpel.) — „Kozma Ferencz." (Arczképpel.) — „A külföld pénzei." (40 jelenlegi külföldi pénz rajzával.) — „Az angol választások." (Képekkel : 1. Gladstone kortesbeszédet tart Edinburghban. 2. Falusi politikusok.) — Irodalom és müvészet ; Közintézetek és egyletek ; Mi ujság ; Egyveleg ; Sakkjáték ; Képtalány stb. rendes rovatok.

Kolera.

Debreczen, julius 19.

Két irányból nyomul előre a kolera.

Az egyik irány a keletkezés főfészkéből keletről nyugatra főkép három uton, u. m. Oroszország és a tőlünk északra fekvő osztrák tartományokon ; azután Jassyn, továbbá Bulgária, Románián és végre Triesztén át.

Ez a keletről nyugatra való terjedés lassu, de cernirozó kiterjedésénél fogva biztos és igy nem szükséges magunkat azzal áltatni, hogy bennünket el nem ér.

Nyugatról pedig Párisból igyekszik felénk.

Ez utóbbi ut nem oly lánczolatos, mint az előbb emlitett, hanem mint a multakból is tudjuk (1886.) a közép európai óriási közlekedés folytán ugráló és gyors ; ma itt, holnap ott üti fel fejét. Budapest 8—10 nap mulva már megkapja és két hét alatt egész Magyarországon elterjed.

A nyugatról jövő kolere ellen mindenféle preventiv eszköz hasztalan, bejöttét megakadályozni nem lehet, hanem készen kell lennünk annak méltó fogadá-

---

szó papirt vont elö és a birói székhez lépett. Ime biró ur nézze.

E pillanatban fordulat állott be. Egy földig lefátyolozott nő rohant a tárgyalási terembe és egyenesen a vádlott előtt foglalt állást.

— Ismersz-e nyomorult ? — kiáltott az ujonjött.

— A hang gyakran csal.

— Lásd hát arczomat, — szólt a nő és szinpadias taglejtéssel föllebentette fátyolát.

A vádlott arczának egy izma megrándult, de az is csak egy futó pillanatra, mert azután nyugodt lett, mint a szobor s igy szólt :

— Sohasem láttam önt asszonyom.

Oh csalfa, álnok, hitszegő, hát nem ismered azt, ki előtt oly sokat térdepeltél és kit imádtál, mint a megváltót, ki érted hagyta el a világot jelentő deszkákat.

Ön örült, asszonyom !

— Nem vagyok, az nem, de nőd vagyok ki elől elfutottál.

— Micsoda, tehát ön is, asszonyom ?

— Igen, biró ur, neje vagyok ez embernek, ki viseza élt hő szerelemmemel. Oh Taff, hogy tehetted ezt velem ?

— Ön téved asszonyom, ez az ur nem Taff, mert neve Buker, Mc Garry, s ha akarja William Burney.

— Oh kérem, nem, hiszen csak ismerem férjemet. Tekintsen a papirra és látni fogja, hogy én igazat beszélek — és hangos zokogás között fölemelte felső ruháját és az alatta levő tarka ruha zsebéből egy zsebkendőbe csavart félig elégett papirost vont elő és a biró orra elé terjesztette.

— Csakugyan a völegény személyleirása hajszálig talál a vádlottra.

— De én megbocsátok neki, csak térjen vissza hozzám, mert én 6 esztendő multán is oly forrón szeretem őt, — mint egybekelésünk napján.

— Ez mind szép, de ehhez az urhoz már önön kivül ketten formálnak just.

— S vajon kik ? — kérdé a nr. 3 és ijedt tekintettel nézett szét.

— Ama hölgyek ott, — mondá a rendőr a mellette két felül álló hölgyekre mutatva.

— Ők azt merik állitani . . . ?

— Hogy feleségei a vádlottnak. De nem czupán állitják — hanem éppen ugy mint ön, — ezt hivatalos dokumentummal bizonyitani is képesek.

— Megálljanak uraim ! az égre megálljanak, ne itéljék el addig a vádlottat, mig nekem igazságot nem osztanak. — kiálta egy kövér nő, kinek arczát szintén fátyol takarta és lihegve rohant a tárgyalási terembe.

— Mi a kivánsága lady ? — szólt a biró, kinek hangján a türelmetlenség és harag vegyüléke volt érezhető.

En ez embernek hites neje vagyok.

— Csakugyan ? — mondá a biró — az ügyész, az irnok, a börtönőr és a védőügyvéd egyszerre.

— Ha ez igaz, akkor a védelemről lemondok, — rebegte ijedt arczczal az ügyvéd.

— Eppen most olvastam a „Morning Journálban, hogy férjemhez hasonló vádlott, többnejüség miatt törvény elébe állittatott, eljöttem, hogy ezt az embert szemtől szembe lássam és valóban ő az — az én Timem.

— Szabad kérnem a házassági oklevelet ?

— Készséggel. A nr. 4 föllebbentette fátyolát, melyre a hallgatóság hangos kaczajban tört ki, sőt a biró is elvesztette komolyságát, mert jóizüen nevetett a kaczagókkal.

— De asszonyom, hiszen ön — férfi !

— Csalódik biró ur, én érző szivvel, nemes lélekkel biró nő vagyok. A „Dime Museum" bámult Mirable-ja. Nyakig nő vagyok de arczom férfié. Huszonöt dollárt keresek hetenkint, ezért csábitott el a léha — mondá csillogó könnyekkel szemében a tömör körszakálu és pörge bajuszu alak.

— Szörnyü ember ! — kiáltott szigorral a biró, mikor lessz önnek elég a feleségekből ?

— Biró ur viszonzá a vádlott hideg nyugalommal, erre nem tüzhetek határidőt. Ez a kérdés ugy látszik, tőlem nem nyer megoldást.

— De hát meddig gondolt ön nősülni ?

— Mindaddig, mig — egy igazi jó asszonyt találok. Fájdalom ez eddig nem sikerült. Tovább leszek kénytelen keresni.

— Ön nem fog keresni, mert Singaingbe tölti le élte hátralevő napjait. Minden házasságáért egyenkint öt évre itélem. Ön sokat élvezett a jóból, ezentul legyen része a rosszban.

sára; s ha a hatóságok és a nép megteszik kötelességüket ugy 1—2 hónapi látogatás után, enyhe lefolyás mellett átestünk rajta s csak azok esnek áldozataivá, kik vétkes könnyelmüséggel, tisztátalanság s rendetlen életmód miatt magukat ugyszólván karjaiba dobják.

Miután pedig a gyümölcsérés főidényére esik a kolera megjelenése, épen a szilva — majd dinnye stb. élvezeti időszakára; továbbá épen arra az időre, mikor az alsó osztály ugy a mezei munkája, mint saját kis termése után egy kis pénzhez jut s magának több dobzódást és részegeskedést enged meg, másrészről sok dolga miatt nem ér rá háza tájékát pedans tisztasággal tartani: elengedhetlen kötelessége a hatóságnak a legmesszebb menő intézkedéseket haladéktalanul s a legnagyobb szigorral megtenni.

Reméljük ugyan, hogy erre nézve a hatóság nem fogja a mi figyelmeztetésünket kikérni, sem nem vár minden apró cseprő dologért felülről utasitást; de azért mint sajtó felemeljük szavunkat, mert ez jogunk és kötelességünk.

Nem mulaszthatom el figyelembe ajánlani mily szükséges lenne nagy mennyiségü fertőtlenitő szert azonnal beszerezni.

Továbbá egy nyomtatott utasitást kiosztatni a lakosok között azok magatartására vonatkozólag kolera időben ez utasitás tartalma már ismeretes. Felveendő lenne ebbe még az összes orvosok czim és lakjegyzéke, (Ez utóbbit külön két-három izben a helyi sajtó is közölhetné) — mert könnyen megeshetik bárkivel, hogy hamarosan nem tud orvost lelni, vagy ha igen, az elsőt otthon nem kapja, s néha a gyors segély az egyedüli mentő.

A nagyobb szabásu egészségügyi intézkedésekbe (kórház, esetleg barakk) stb. nem szólunk bele, az illetékes körük ez irányban tudják teendőiket.

Nem akarunk rémiteni, de miután, talán szinte ezért ugy a lapok, mint a hatóságok á koleráról nagyon keveset és tartózkodóan nyilatkoznak felszóllalni szükségesnek tartottam.

Ne áruljunk tehát zsákban macskát.

Minden valószinüség szerint eljön a kolera, de ha akarjuk, sikeresen tudunk ellene védekezni.

Kiss Ernő.

Napi hirek.

— **A liczitáló vidéki városok.** A „P. H.“ irja: Sajátszerü jelenség vehető egy idő óta észre a vidéki nagyobb városok életében, különösen pedig Aradon, Nagyváradon és Debreczenben, a mely városok egymásnak konkurenciát csinálnak, bizonyos nyomott viszonyt teremtve lakosaikban egymás iránt. A mint ugyanis szó van valamely uj hivatal fölállitásáról és valószinü, hogy azt az uj hivatalt a vidéken szervezik: nyomban akcióba lépnek és el akarják horgászni egymás elől. Igy volt ez nagy mértékben a kir. táblák szétosztása alkalmával és igy van ez kicsiben most a postaigazgatósággal, a mely ezuttal Nagyváradon végzi a dolgait. A mint az illető miniszter nem kapja meg valamelyik várostól azt az kedvezményt, a mit kér és a mely sok esetben a város megerőltetésével jár, nyomban föllépnek a konkurrens városok és füt-fát igérnek, csakhogy azt a hivatalt ők kapják meg. Adnak telket — ingyen, emelnek épületet, a miniszter kivánsága szerint valót, olcsón, ráfizetéssel anélkül, hogy az ellenértéket megkapná. Mert hát ugy áll a bál, hogy holmi hivatalocskákkal ezek a nagy részben gazdag városok, nem nyernek semmit. Tiz husz tisztviselővel több vagy kevesebb nem igen határoz az ő háztartásukban. Más oldalról maholnap komikus hirre tesznek szert a hivatalok hajhászatában: nem is számitva azt, hogy a miniszteriumok rájuk kapnak és maholnap árlejtést hirdetnek. A nagy városok méltósága is megkövetei, hogy hagyjanak már föl e magát ki nem fizető hajszával, a melynek eredménye legtöbbször csalódást képez reájuk. És itt kell rámátatnunk egy másik különs bajra. Arra tudniillik, hogy mig egy pos taigazgatóságért versenyt futnak, addig egy-egy nagyobb gyár érdekében vajmi keveset tesznek noha egy üzembe kerülő gyár a városban több haszonnal jár, mint egy fiók királyi tábla, vagy postaigazgatóság. Legjobban teszik tehát nagyobb városaink, ha a versenygéssel fölhagynak, mert elvégre mellőzni nem lehet őket és mert ha nem nyulnak vágyakozva, drága pénzt igérve a hivatalokért, akkor — olcsóbban kapják meg. Az egészre csak az a megjegyzésünk, hogy Debreczen egyáltalán nem indit hajszát a nagyobb hivatalok ide helyezése czéljából, legfeljebb mint ezt a kir. táblák szétosztásánál tette, megteszi azt a mivel tartozik önmagának, vagyis ok nélkül nem engedi magát mellőztetni. Hogy pedig a gyári ipar iránt van érzékünk, arról tanuskodik, hogy egyébbre ne hivatkozzunk a legutóbb meginditott mozgalom egy sörgyár alapitása ügyében.

— **A főreáliskola jóváhagyott tervei.** A főreáliskola épitésére az árlejtést most már kitüzheti a városi tanács. A belügyminisztertől lejött a régóta várt leirat, amelylyel a közgyülés által elfogadott terveket és költségelőirányzatot (129,998 frt 27 kr.) jóváhagyta, azzal az észrevétellel, hogy a főreáliskola tanári testületének az igazgatói lakás, vegytani terem, szolgalakásra vonatkozó kivánságai a költségvetés keretén belül teljesithetők. A tornacsarnok elhelyezése iránt tett tanárkari javaslat elfogadására azonban nincsen ok. — A főreáliskola épitése az ekként módositandó tervek szerint a tervezésért, részletrajzokért és müvezetésért Meixner Károly müépitészt illető 4030 frt 31 krral együtt, költségvetésileg 129,977 frt 49 krba kerül.

— **Czélszerü támlásszékek.** A bécsi szinészeti kiállitáson igen czélszerünek itélt uj találmányu szinházi zártszékeket mutattak be, amelyeknek ülő lapjuk önmüködő szerkezet segitségével nem hátra, hanem oldalra emelhető fel, — ugyanakkor a támlány lecsapódik, ugy hogy ez által a szék sorokon keresztül annyi kijárat nyilik, ahány szék van az utolsó sorban, és a közönség gyorsabban hagyhatja el a nézőtért. A földszinti közönség akkora, mire az emeleti közönség a földszinti folyosóra ér, nagyrészben el is távozhatik onnan. Tolongás, a közönség összetorlódása kevésbé támadhat, ami rendkivüli nagy előny esetleges szerencsétlenségek alkalmával. — Helyeselhető volna tehát, ha a városi hatóság, — amennyiben a házipénztár ereje megengedi — a már különben is ütött-kopott, rövid idő mulva tökéletes megujitásra szoruló régi támlásszékeket ilyen uj találmányu székekkel cseréltetné ki, amelyek — amint mi tudjuk darabonként 16—17 frtba kerülnek. — Ez az ujitás a közönség életbiztonsága érdekében tett igen fontos intézkedés lenne.

— **Lövészet.** 1892. Julius 17-én tartott lövészeten dijat nyertek: legjobb mélylövéssel ifj. Barcsay Miklós 1 drb 2 frtos tallért, legtöbb körlövéssel Dr. Bruttman ezredorvos 1 db. 1 frtos tallért.

— **Debreczen és az igazságügyi palota** Az igazságügy miniszter nem halogathatja már sokáig, hogy a kir. törvényszék, ügyészség és járásbiróság számára állandó épületet és e mellé fogházat épittessen. Fontos igazságszolgáltatási szempontok teszik sürgőssé az épitkezést De Debreczen város közönsége sem türheti sokáig saját fontos érdekeinek elhanyagolása és megrontása nélkül, a törvényszéki fogházat a városház épületében. Mindezt nagyon jól tudja az igazságügy miniszter is, hajlandó is az épitkezésre, amelyre nézve már meginditotta a tárgyalásokat. Csakhogy tetemes áldozatokat, hathatós hozzájárulást kiván a város közönségétől. — Telket, amelynek tágasnak és alkalmatos helyen fekvőnek kell lenni: az épitésre kétszázezer forintot, de a melyet 10 év alatt 20,000 frt részletekben kamat nélkül visszafizet a városnak. — A miniszteri kivánságokat a jog- és pénzügyi bizottság szombaton, a városi tanácsos pedig ma vette tárgyalás alá, hogy az ügyet a közgyülésnek előkészitse. Mindkét forum megegyezik abban, hogy a város a maga erejével támogassa közös óhajt képező igazságügyi czélu épitkezéseiben a kormányt; azonban a segélyezés módjára nézve homlokegyenest ellenkező javaslatban állapodtak meg. A jog- és pénzügyi bizottság véleménye az, hogy miután a város igazságügyi épitkezésekre csak nem régen szavazott meg 50 ezer frt hijján félmillió forintot, elégedjék meg a miniszter, ha telket kap a törvényszéki palota és fogház számára; engedje át tehát a város, a kenyérpiaczon fekvő városi istálló udvarát, (amely némelyek számitása szerint meg ér 100,000 frtot, sőt többet is. — Srerk) A bizottság a nagyvárad utczai dohánybeváltó hivatal telkét, mert véleménye szerint távol esik (?) nem tartja alkalmatosnak, noha az igazságügyi miniszter hajlandó elfogadni azt, ha a város megvásárolja (50—60 ezer frtért talán megszerezhető volna — Szerk) Ezzel a véleménynyel szemben a városi tanács azt javasolja, hogy a város csak a 200,000 frt kamat nélküli épitési kölcsönnel segitse az államot, telket pedig ne adjon, a város istállóját egyáltalában nem, mert azt a rendkivül értékes, központon fekvő telket más középitkezésre kell fönntartani. Telekről gondoskodjék az igazságügyi miniszter. A város kamatveszteség folytán csupán a kamat nélküli kölcsön megadásával is, mintegy 60,000 frtot veszit, ami az állam javára viszont ugyanannyi megtakaritást jelent.

— **Ahol még nincs filoxera.** H.-Böszörményben egy hivatalos deputáczió e napokban bejárta az összes szőlőskerteket és filoxerát, de még gyanus szőlőtöveket sem talált. A peronospora is csak itt ott jelentkezik.

— **Vasárnapi munkaszünet.** Egész heti munkától eltőrődve a szegény munkás siet felhasználni a vasárnap Baross adta pihenőjét. Szatmári István napszámos is ugy határozta el magában, hogy a vasárnapot kellemesen fogja eltölteni; e czélból magához vett 4 forintokat s beült vele a kocsmába, hol valami nyöves banda huzta szivetrázó hangon a nótát. Szatmári István széles jó kedvében már nagyokat kurjongatott az echós csárdában midőn vesztére ép ekkor haladt el az ablak alatt a felesége, kit észrevéve Szatmári uram, nagyon alantos hangon kezdte a dalokat, de már hiába, mert az asszony mint dühös furia betört a csapszékbe s gyengéden megfogva Szatmári uram fülét ugy kipenderitette az asztal mellől, mintha ott sem lett volna. Szatmári ur váltig kiabált ugyan hogy majd megmutatja ő otthon, ki az ur a háznál, hogy igy meg ugy: de a mint az asszony elvégezte veszekedését a korcsmárosnéval is és veszedelmes közelébe ért Szatmári uramnak ez fejét nyaka közé huzva engedett a megváltozhatlan kényszernek s szomoruan gondolta magában: „de szomoru ez az élet én nékem.“

— **Egy uj Rómeó.** A leány szép volt, tagadhatatlanul az is igaz, hogy nagy szive volt neki. Nem is szeretett mást, csak a szeretőjét, meg a többieket meg a katonákat. Csak egy nagy hibája volt: Olyan távol lakott Debreczentől, hogy vasuton a második zónát kellett igénybe venni és aztán ettől a zónától még 10 kilométer utat kellett megtenni gyalog. De hát mi ez egy szerelmes szivnek? Mert értsük meg egymást: Rómeó ur Debreczenben lakott s innenkelleték neki Argus szemek rzése alul kiránduln a.

Vasárnap délután volt. Rómeonk a kis vonaton elsurrant a városház előtt kaszinózó czivisek tömege mellett és olyan ártatlan képpel, mintha nem is törné roszban a fejét, elzónázott Debreczenből. A tiz kilométernyi utat is megtette gyalog és szerencsésen beérkezett vágyainak czélpontjához egy vendéglőbe, hol az „is-

teni édes“ a félig vendéglő, félig kávéház trónusán trónolt.

Rómeónk keserüen tapasztalá, hogy két vetélytársa két egész lófejjel már megelőzte. Pedig a zsebében már ott kukso't két darab ékszer, melylyel a szép leány jó indulatát kivánta megjutalmazni. Itt nincs más hátra, mint a két vetélytársat kibőjtölni, vagy leitatnl.

Mindkettőt megkisérlette. Azonban a másik kettőnek is ez volt a szándéka és nem is birtak egymással. A bort birták valamennyien és a vége az lett hogy „Barna legény, barna lány csókolatlan maradtál.“

Mert bekövetkezék a reggeli két óra és Rómeónknak vissza felé kelle zónázni két lábain az állomásra, ott hagyva a két ölyvöt a kis galamb-martalékául.

Vissza is érkezett álmatagul Debreczenbe, szomoruan nézegetvén a megmaradt ékszereket és semmit sem szólott, mondván :

— Te vagy óh ékszer az „el nem veszett fejszének a nyele“ Bár veszett volna ez a — fejsze a nyelével együtt.

Mert most már nincs más hátra, mint hogy irjon egy szomoru — verset az illető e kirándulásról. Melegen ajánljuk neki az elégiai formát.

— **Villám ütés.** H.-Böszörményben folyó hó 16 án Tóth Istvánnak az ujsoron levő házába beütött a villám s a gazdának Zsuzsánna nevü hajadon leányát agyon sujtotta. A fején levő kendőt laskává apritotta, s mellén az inget szinte összetépte, Tóth Istvánnét pedig a földre sujtotta, neki azonban az ijedtségen kivül semmi baja nem történt. Az ugyanazon szobában lévő 10 éves fiucskának pedig a bokáját 'érte, de ennek sem lett egyébb baja.

— **A népkertben.** A népkertben tegnap furcsa látványnak voltak tanui, a kik véletlenül ott voltak. A kanyargós utak egyikén mozdulatlanul feküdt egy jól öltözött női alak, kit első pillanatra halottnak is lehetett volna tartani holmi relytélyes népkerti fantáziával, ha a nógatásra végre meg nem mozdult volna. Az igaz, hogy ez jó darab időbe került, mig végre sikerült Szentkuty Árpád, városunk e hires szülötte erélyességének felállitani a leányzót, ki pálinkától vörös arczczal, kidülledt szemekkel, összecsapzott hajjal, gyürött poros ruhával, ingatag léptekkel eltámolygott, hagyván maga után éktelen pálinka büzt és undoritó érzelmet azokban, a kik tanui voltak e nem mindennapi látványnak.

— **Véletlen lövés.** Szoboszlón a fegyverrel való vigyázatlanság csaknem egy ember életébe került. Körner Béla üzletében alkalmazott Kopányi Gyula kereskedő egy forgópisztolyt akart átadni Szoboszlai Sándor ottani lakosnak kitisztitás végett, s a mint a pisztolyt nézegették s gondatlanul forgatták ido-oda, a revolver elsült s golyója a közvetlen közelben álló Szoboszlait mellbe találta, ugy, hogy azt rögtön elboritotta a vér. Persze volt nagy rémülés, mindenki, még maga a meglőtt ember is azt hitte, hogy a golyó behatolt a mellüregbe, azonban a hirtelen előhivott orvosok a sérült sebeit kutaszszal megvizsgálván, megállapitották, hogy a golyó a bőr alatt a vállizmok felé vette irányát s nemesebb részeket aligha sértett. Szoboszlai állapota nem veszélyes, rövid idön felgyógyul, de Kopányi gondatlansága miatt nem kerülheti el megérdemelt büntetését.

— **A hadházi lelet.** Nagy szenzációt keltett a hadházi községtanácsban egy lelet, melyet Mikó rendőr csinált a templom előtt. Egy öregbetükkel, valószinüleg iskolás gyerekkel iratott levél ez, melynek tartalma a következő : „Kedves barátom. Tádósitlak tervünk felöl, hogy már Eifer barátunk a hamvazó Kabán a nagy bátorságáér dus ternót csapott a bugyelárisában, tehát arra kérlek, hogy vigyázz! levelet postán ne küldjél mert vannak vándor öregeink, a kik kezünkbe adják, d e b ö s z ö r m é n y é s n á n á s é s d o r o g n a k á t a l u n k j u l i u s b a n s e m m i v é kell lenni, én addig is megkezdem a vendégeskedést a kutyák közt, mert nekik pusztulni kell, szinte örvendek mikor lobog . .“

Eddig a levél. A tanács elolvasta és gondolkodott. Miről lehet itt szó? Ostoba csinyről vagy socialismusról, avagy mordály égetőkről, akik jó pénzért gyujtogatnak egyik biztositó társaság javára a másik ellen, aminő manőverrel Erdélyben a Viktóriát megbuktatták.

A gyürődött papir azt mutatta, hogy az impuruma lehet valami levélnek, melyet olyan gyürődötten a zsebkendővel ránthattak ki.

A tanács jól meg hányta vetette a dolgot és félve, hogy a szunyogot nézi elefántnak, kimondotta, hogy az egészet csak gyerekcsinynek nézi és arról nem tesz jelentést a főszolgabirónak. Ezt a határozatot szótöbbséggel hozták.

Igy tétetett aztán ad akta a hadházi lelet.

— **Uj postahivatal.** H a j d u v á r m e g y e N a g y h á t pusztáján a debreczen-t.-abonyi vasut egyik állomásán julius 21-én postahivatal lép életbe, mely postatakarékpénztári szolgálatot is teljesit.

— **Az öngyilkosság** egy legujabb német találták fel a debreczeni csavargók. A multkoriban egyikök beszedett magába annyi spirituszt, a mennyi csak belefért és aztán kifeküdt a napra. A guta szerencsésen meg is ütötte. Tegnap egy D i ó s z e g i István nevü csavargó utánozni akarta ezt az embert, a rengeteg mennyiségü spirituszt be is vette. ugy, hogy eszméletlenül terült el a földön, de nap nem sütött és mielőtt a guta megülhette volna, a rendőrök megtalálták és bevitték. A börtönben az orvos nagynehezen tudta magához téríteni az alkohol halott jelöltjét.

— **Farkasok a böszörményi erdőkben.** Böszörmény városnak Debreczen határához közel fekvő Boda nevü erdejében — mint a H.-Böszörmény és Vidéke irja, — farkasok garázdálkodnak s nagy pusztitást visznek véghez az ott legelő juh nyájakban. Pénteken fényes nappal egy fias farkas 9 bárányt forditott ki a böréből.

— **Teljes tanácsülés** volt ma a városházán grf. Dégenfeld József főispán elnöklete alatt. A jul. 28-iki közgyülés nagyfontosságu ügyeit készitette elő.

— **Csanádi Sándorról**, a parlament „öreg szittyájá“-ról, Biharból az a gyászhir érkezett, hogy meghalt. Hirtelen szélhüdés érhette, mert a képviselőház utolsó ülésén még jelen volt, bár elaggva, csöndesen, gondokkal terhelve. Néhány évvel ezelőtt, midőn a választáson megbukott, szintén irták róla, hogy Nagykerekiben elhunyt ; de ez akkor álhir volt, az öreg elégületlen ujra bejutott a parlamentbe, hogy tovább szithassa az „átkozott közös-ügyeket“, a „hitehagyott“ Tisza Kálmánt s utána gróf Szapáryt. E tekintetben sohasem változott a parlamentben, melynek 1861 óta — rövid időkivételével — mindig „1848-as“ tagja volt. Vagyoni viszonyai azonban nagyon megváltoztak. Őseitő nagy vagyont örökölt s övé volt a nagykerekii Bocskay-kastély is , de a politika, a választások, a pártlapok istápolása elvitték mindenét. Szegénységét is tisztességgel türte azonban ; s legujabban sok gond aggasztá. Napdijai folyvást le lévén foglalva, azon a ponton állt, hogy ősszel le kellett volna mondania. Ettől a keserüségtől azonban megmentette a halál. Ugy halt meg, mint képviselő. Csanádi Nagy-Bereken született Biharban 1814-ben ; tanulmányait itt D e b r e c z e n b e n végezte s azután megyéjében szolgálatba lépett. A szabadságharczban részt vet mint nemzetőrszázados. Az abszolut korszak alatt visszavonulva élt, csakis mint a bihari ref. enyházmegye segédgondnoka küzdött az egyházmegyében és a debreczeni egyházkerületi gyüléseken a protestantizmus önkormányzati jogaiért. Az 1861-iki országgyülésen a berettyó-ujfalusi választókerület képviselője s a határozati párt tagja. E kerületet képviselte 1881-ig. Ekkor a félegyházi kerületben választatott meg. Az 1887-iki országgyülésen ismét a berettyó-ujfalusi kerületet képviselte, mely az 1893-iki téli általános választások alkalmával ujra ő reá bizta mandátumát.

— **A ref. egyház nagy épitkezései.** — A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma vasárnap tartott közgyülésében felhivta a tervezett nagy épitkezések ügyében alakitott küldöttséget, hogy a javaslatát sürgősen készitse el. Ez a küldöttség ugyanis arra kapott megbizást, hogy adjon véleményt, körülbelől mennyibe kerülne a jelenlegi püspöki lakás, a Németh Lajos parochiája és Sz. Nagy Károly kántor lakása telkein emelendő két emeletes bérház, melyben esetleg a püspöki lakás is helyet találna ; továbbá mennyibe kerülne a nagytemplom másik oldalán fekvő két telken emelendő egy emeletes lelkészi, kántori és tanári lakó épület ; mindkettőre nézve készitsen épitési programmot és szerezzen be tájékoztató tervrajzot. A presbiterium e nagyszabásu épitkezéseket, a melyek 300—400 ezer frtba kerülhetnek, minél elébb foganatositani óhajtja ; annyival is inkább, mert a ref. egyház is olyan forma helyzetbe jutott tőke pénzeivel, mint a kollégium. Folyton szaporodnak jelzálogi biztositék mellett ki nem adható pénzei s kénytelen azokat alacsony kamatláb mellett takarék pénztárakba helyezni. Bérházakba fektetve, kielégitő jövedelemmel kecsegtetnek.

— **Debreczen város** számonkérő széke f. hó 30-án ülést tart D é g e n f e l d József gróf főispán elnöklete alatt, mikor is megfogják vizsgálni a városi hivatalok ügykezelését.

— **Bocskay szobor.** Hajdu-Nánásról irjak a B. H.-nak a következőket : Már hónapokkal ezelőtt elhatározták a hajdu városok, hogy a feledhetetlen emlékü fejedelemnek, a legvitézebb, a legönzetlenebb hajdunak, Bocskay Istvánnak a milleniumra, a volt hajdukerület központjában, Hajdu-Böszörményben szobrot fognak emelni. A hajduság maig is teljes rajongással van eltelve iránta. Neki köszöni jóllétét, vagyonát s ezért annyira ismertek tettei, annyira dicsöitettek csatái, annyira magasztaltak erényei, hogy tán királyai emlékét sem övedzi annyi fénynyel, mint ezen nagy történelmi alakét. Vitéz hajduink közös erővel, közakarattal akarják e szobrot létesiteni. A böszörményiek inditották meg a mozgalmat s az eszmét fölkarolta Hajdu-Nánás, Dorog, Szoboszló, Hadház, egy szóval minden hajdu város. Már az elmult tél folyamán rendeztek e s t é l y e k e t , b á l o k a t a B o c s k a y-szobor javára s tavaszszal is, a majálisok mulató közönsége is a B o c s k a y s z o b o r t ő k é j é t g y a r a p i t o t t a. — Ma ugy áll az ügy, hogy egy 24 tagból álló bizottság kötelessége a további teendők megtétele. E bizottságban minden hajduváros képviselve van legintelligensebb és legtevékenyebb elemeiből. A gyüjtést országossá akarják tenni, mert, a mint helyesen mondják, igaz, hogy Bocskay a hajdukért tett legtöbbet, de hajdukkal egyetemben a nemzet jóllétét mozditotta elő az alkotmány és vallásszabadság megszilárditásával.

— **Eső.** A gazdák és a természet által várva várt eső tegnap este megérkezett. Fél kilencz óra tájban megeredtek az ég csatornái és csak ugy zuhogott a zápor. Ma egész délelőtt esett vagy szemezett. Elmondható, hogy csupa kukoricza, burgonya meg takarmány hullott az égből. Egy német lap debreczeni tudósitója annyira megörült az esőnek, hogy örömében este 8 órakor ezt a táviratot adta fel lapjának : „Éppen most vette kezdetét egy k é t ó r á i g t a r t ó eső.“

— **Találtak** a nagyerdei parkban egy csinos ezüst karpereczet kulcsokkal. Az I-sö kerületi kapitányságnál vehető át.

Vegyes hirek.

* **A reformált női ruha.** A női jogok s női ruhák reformjának előharczosa Walker Mary dr., a chicagoi világkiállitást egy uj osztálylyal akarja gazdagitani. Egy külön teremben az általa reformált öltözékeket, különösen pedig a javitott női toilleteket állitja ki. A kiállitás rendezősége a doktor asszony ajánlatát elfogadta.

* **A berlini nagykövet,** gróf Széchényi Imre már benyujtotta nyugalmaztatása iránti kérvényét. Azonban felkérték, hogy szabadsága lejárta után vezesse tovább a berlini nagykövetség ügyeit, mig megfelelő utódot találnak helyére.

* **Mütétek az agyban.** A párisi orvosegyesület legutóbbi ülésén Poirier tanár két gyógyult beteget mutatott be, kiken nehéz agytüneteket

hajtott végre. Az egyik beteg golyót röpitett agyába, de nem halt meg. A végtagok ráugatódzásaiból, a rendetlen érlökésből s az időnkint meg-megakadó lélegzésből Poirier tanár biztosra vette, hogy a golyó a negyedik agygyomrocsban székel. Nem sokat tétovázott, hanem megnyitotta a koponyaüreget, kibocsátotta a megolvadt vért, s a két mi iméter kaliberü golyót kihuzta az agyá lományból, ezután ismét bekötötte a sebet. A tagok rángatódzására rögtön megszünt, a beteg beszélhetett, s a bal oldala, mely addig teljesen hüdött állapotban volt, jelenleg már csak igen gyönge. A második beteg epilepsziában szenvedett, s minden gyógykezelés brómmal hiábavalónak bizonyu t be. Poirier tanár ennél a betegnél, ki rendkivül erős főfájásról is panaszkodott, szintén megnyitotta a koponya-üreget, megvizsgálta az agyat s azon egy mogyoró nagyságu daganatot talált, melyet eltávolitott. A betegnek nyolcz hónap óta nem volt ujabb rohama, s most teljesen jól érzi magát.

* **Axentye pohárköszöntője.** Tövisen, egy tánczmu atság alkalmával történt meg most a napokban az a furcsa dolog, hogy Axentye Szevér, a gyülöletes emlékezetü 48-diki tribun, felköszöntőt mondott a magyarok és románok összetartására. Még megérhetjük ilyenformán, hogy Ratiuék kiátkozzák a „nemzeti hös"-t.

Közgazdaság.

Az idei aratásról szomoru hirek érkeznek. A most közétett hivatalos számbeli kimutatás ugy buzában, mint rozsban érzékeny apadást jelez. A földmivelésügyi miniszter julius 13-dikáról állitotta össze a termés eredményét. De a közbeeső hét nap alatt változott a kép s világo-abban látunk ; sok vidéken megkezdődött a cséplés. A cséplőgép, a gazda utolsó, de legcompetensebb hévmérője az idén nagyon is kedvezőt enül mutat ; a reménybe i százalékok foka — fájdalom — napról-napra mindinkább a ább sülyed. Minden oldalról szomoru csalódások hire jön ritka, igen szórványos az öt-hat mmázsás eredmény, de annál sürübb a 4 3 és két mmázsányi hozam. Csak már aratás közben tapasztalta a gazdaközönség azon fájdalmas igazságot, hogy mint aszalta össze a nagy hőség a szép magot, mint silányitotta tönkre köd és rozsda a szép reményekkel kecsegtető kalászokat. Az eredmény legtermékenyebb és legfontosabb vidékeinken silány, a Tiszavidékről, Bánság- és a Bácskából naponta rosszabb hirek erkeznek Hajdumegyében is felhangzik már a panasz ; pedig Hajdumegyében általában jó középtermésre volt kilátás és most a szép remények csalódássá váltak. A jul, 13-diki hivatalos kimutatás szerint Hajdumegyében buzából 73000 hold közép 16000 hold középen felüli termést igért ; rozs gyengébben biztatott 22500 hold közép termésse 18000 hold középen aluli termés állott szemben ; árpából 34000 közép termés jeleztetett ; a bevetett többi 5000 hold középen aluli és középenfelüli termést igért ; zabból 8000 hold közép 5000 hold középen felüli termés volt várható.

CSARNOK.

Anya és leánya.

A nap fényes koronája a látóhatár szélén állott és bucsu-sugarai biborfénynyel önték el a falusi tájat, melyen vidáman folyt az aratás munkája.

A kastély verandáján özvegy Virányiné ült leányával. A hölgyek előtt kézimunka feküdt, de a leány kisirt szemei és az anya felindultsága elárulták, hogy a finom himzés már hosszabb idő óta egy öltéssel sem közeledett befejezéséhez.

Özvegy Virányiné még mindig szép asszony volt, hollófekete hajjal, ragyogó, beszédes szemekkel és még üde, rózsás arczczal. Vannak nők, kik fölött az idő nyomtalanul látszik elröppeni, hogy aztán annál kegyetlenebbül és hirtelen hozza helyre mulasztását.

Leánya, Elvira imádásra méltó szőke teremtés, kiben a báj és kellem kedves harmoniává olvadt egybe. E mellett rendkivül okos, szellemes leány, ki bálok és mulatságok alkalmával rá sem hederitett az őt körülrajongó ifjak üres bókjaira, hanem inkább komolyabb gondolkozásu férfiak társaságát kereste, kikkel aztán órákon keresztül tudott a legkülönfélébb tárgyakról érdekes és élénk társalgást folytatni.

Virányiné sok, sok esztendő előtt, mikor még tizennyolcz éves leány volt, szeretett egy férfit egész lelkével, forró szenvedélylyel, élete összes reményével, és még sem lehetett belőlük egy pár. A férfinak, Roboz Elemér huszárhadnagynak, nem volt semmije hüségén és tiszti kardbojtján kivül, mig a leány szülői házában oly viszonyok uralkodtak, melyek nem türtek hosszas halasztást. És ekkor nőül ment ahoz, kit szülei ajánlottak és ki az anyagi gondoktól megszabaditotta őket.

A házasság nem volt oly iszonyu, mint ő magának képzelte. Férje csendes, jó ember volt, ki nejét nem szenvedélyesen, de bensőséggel szerette és minden kivánságát teljesiteni igyekezett. Nyolcz év mulva meghalt a férj és a nő tiszta szivből gyászolta. Ezután csupán gyermekének élt, kinek nevelését ellenőrizte, de e mellett részt vett a társaságokban is, élvezte a jelent és ezt egy gazdag és fiatal nőnél mindenki természetesnek találta. Télen át a fővárosban lakott, hol tényes estélyeket adott, mig a nyarat rendesen falusi birtokán töltötte.

Roboz Elemért nem látta férjhezmenetele óta. Csak annyit tudott felőle, hogy ezrede Ausztriában állomásozik és már kapitányig vitte.

Vajjon szerette-e még ezt az embert ? Ez oly kérdés volt, mely elől, ha talán fölvillant is elméjében, gondosan kitért. Hitvesi hüségét komolyan és szigoruan fogta fel és soha még gondolatban sem vétett férje ellen. Nyolcz év pedig hosszu idő, nagyon elég arra, hogy egy érzelem, melynek tárgya nincs előttünk, vagy egészen kihaljon belőlünk, vagy pedig meghuzódjék a szivnek egy kis rejtekébe, hol senkit sem háborgat, ugy hogy létezéséről tudomással sem birunk.

Igy állottak a dolgok, midőn egy váratlan esemény megzavarta Virányiné életének nyugalmát és az anya és leánya közt lévő benső, szoros kapocs közé egy harmadik személyt állitott.

Elemér nagybátyja az öreg Roboz, kinek birtoka Virányiné-éval határos volt, meghalt, minden vagyonát unokaöcscsére hagyva, ki nyugdijaztatta magát és hazajött gazdálkodni.

Az uj szomszéd eleinte kevesett mutatkozott egykori imádottja házában, megtette a köteles látogatást és azután uj hivatásának látszott minden idejét szentelni.

De ez nem tartott sokáig. Falun bajosan lehet egészen elszigetelt életmódot folytatni. Az emberek találkoznak az utczán, templomban, séta- és kocsizás közben, de még üzleti ügy is össze szokta hozni a szomszéd birtokosokat. No meg az is meglehet, hogy később keresték is a „véletlen alkalmakat."

Szóval, Roboz két hónap lefolyása után mindennapos volt Virányiné házánál, hol igen szives fogadtatásra talált. Virányinéval mint jó régi ismerőssel, de e mellett legnagyobb tisztelettel beszélt. Elvirában pedig nem látott egyebet egy okos, müvelt gyermeknél, kivel igen kellemesen elcsevegheti az ember az időt. Az legtávolabbról sem jutott eszébe, hogy ő, a negyven éves férfi, képes legyen a leányka lelkének egyensulyát megzavarni.

Már pedig ez bekövetkezett. A délczeg daliás termetü huszárkapitány rokonszenves modora, nagy olvasottsága és örökké vidám lénye mély benyomást tett a leány fogékony szivére, ki egyszer aztán kénytelen volt magának bevallani, hogy boldognak érezné magát, ha Elemér neje lehetne.

Titkát gondosan elrejtette anyja elől, de sokat szenvedett alatta.

Egy napon Elemér Virányinét egyedül találta otthon ; Elvira egy barátnőjét ment meglátogatni.

A társalgás eleinte közönyös tárgyak körül forgott, de aztán felidézték a mult emlékeit, boldogságát, reményeit és keserü csalódását.

És eljött mindkettőre nézve az a pillanat, midőn az ember hosszu, néma megpillantások után belső és külső világában általános elhatározáshoz fog, midőn a sziv zugában elrejtett dolgokat találunk, melyekről mitsem tudunk, részben értéktelen holmit, de viszont ismeretlen kincseket is és leltárunk mindinkább növekszik és bennünket végkép megzavar.

Az igazi szerelem életének és melegének villamos hatása van, egy pillanat alatt átterjed a szivre es agyra, még ha teljesen érzéktelen is volt azelőtt hatása iránt.

Roboz szivének tuláradó érzelmeitől elragadtatva, térdre ereszkedett, megfogta a szép asszony kezét és azt forró csókjaival boritva mondá .

— Egyetlen, drága szerelmem, akarsz-e az enyim lenni örökre ? . . .

— Igen, mindörökre . . . . . volt a válasz.

E perczben jelent meg Elvira a küszöbön, velőtrázó sikolyt hallatott és aztán aléltan rogyott össze.

Az ezen jelenetet követő nap estéjén megmondta Virányiné leányának, hogy megkérte Elemér kezét.

— Anyám, tégy belátásod szerint, — felelé Elvira könnyektől csillogó szemekkel.

*

Három év folyt le azóta. Roboz Elemér és neje a legboldogabbul élnek együtt. Elvira pedig sokat szenvedett ugyan a lefolyt idő alatt, de utóvégre is beletörődött a változhatatlanba és jelenleg jegyese egy csinos miniszteri hivatalnoknak, kivel a mult farsangon ismerkedett meg.

De a titkát azért nem fogja elárulni soha senkinek. . .

László Jenö.

Árverési hirdetmény.

Az „Ipar és egyesületi takarék és hitelintézet" zálogházában a folyó **1892. év Február** havában elzálogositott illetve Május végéig lejárt 19.727—13.790. számu zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, f. évi **Augusztus 4-kén d u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.**

Az „Ipar egyesületi takarék és hitelintézet" igazgatósága.

Férfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Gallérok, kézelők, nyakkendők,

Harisnyák. Kesztyük.

Napernyők esernyök

Kész mosó gyermek ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

Szabó Lajos fiai

czégnél.

Meghivás.

A városi tanácsnak 2815/1892, sz. a hozott, végzése alapján az erdőségen levő, kaszálók kimérése kezdetét vevén, felhívom az alább megnevezett, kaszálóbirtok tulajdonosokat, hogy a jelzett, napokon az „**alsópaczi**“ csőszháznál, reggeli 9 órakor megjelenni szíveskedjenek.

1892. évi julius hó 21-én, azaz csütörtökön:
Gerébi Fülöp,
Udvarhelyi Géza,
Dr. Szikszai Imre,
Dragota Ingácz

Julius hó 22-én, azaz pénteken:
Makai Mihály,
Kovács István,
Hatvani Józsefné.

Julius hó 23-án azaz szombaton:
Somogyi János,
Hidvéger Mihály,
Szabó Sándorné.

Julius hó 25-én, azaz hétfőn:
Biró János,
Baczonyi Péterné,
Kiss István.

Julius hó 26-án, azaz kedden:
Tolvaj Ferencz,
Lukács Géza,
Veinberger Lajos.

Julius hó 27-én azaz szerdán;
Szekeres Andrásné,
Móricz Ferencz,
Vásári István.

Julius hó 28-án azaz csütörtökön;
Sebes Györgyné,
Tóth György,
Hegedüs György.

Julius hó 29-én azaz pénteken;
Zágonyi Sándorné,
Huber József,
Keszei József.

Julius hó 30-án azaz szombaton;
Kővári Sándor.

Nagyerdőn, 1892. évi julius hó 18-án.

A városi tanács megbizásából:

Török Gábor,
erdőmester.

Árverési hirdetmény.

A nagyváradi lsz. káptalan tulajdonát képező mike-pércsi „Rózsás“ és „Belső“ koresmák a hozzátartozó épületekkel és beltelkekkel együtt f. évi julius 28 napján d. e. 10 órakor. N-Váradon az uradalmi központi irodában (Barátok utczán) tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Arverelni szándékozók a kikiáltási ár 10%-kát vagyis 400 frtot kötelesek bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek alulirott urad. ügyvédnél előzetesen is megtekinthetők.

Nagyvárad 1892 Julius 12.

Frankó Endre.
uradalmi ügyvéd.

Hirdetmény.

A néhai **Kis János** debreczeni keztyüs csődtömegéhez 1—348, 352—515 és 517—519 leltári számok alatt felvett 2792 frt 64 kr. beszerzési és 1425 frt 33 kr. becsárat képviselő keztyük, sebészeti eszközök s feldolgozatlan anyagokból álló áruraktár és bolti felszerelés az ideiglenes csődhitelezői választmány f. 1892. éri julius 11-én hozott s a debreczeni kir. törvényszék mint csődbiróság 9928/892 p. sz. végzésével jóváhagyott határozata folytán egy tömegben zárt ajánlat utján eladatni határoztatott.

Venni szándékozók a beszerzési ár 10 %-val ellátott zárt ajánlataikat **f. 1892. évi julius hó 30-ik** napjának déli 12 órájáig alólirott tömeggondnok irodájában nyujthatják be, hol a leltár is megtekinthető.

A választmány az ajánlatok felett ugyanaz nap délután 3 órakor fog határozni, fentartván magának a rendelkezési jogot a beérkezett ajánlatok elfogadása tekintetében.

Vevő a vételárat 3 nappal a csődbiróság; jóváhagyó végzésről tömeggondnok által értesittetése után ennél kifizetni s a megvett tömeget elszállitani tartozik.

Kelt Debreczenben, 1892. évi julius hó 16-án.

A tömeggondnok:
Dr. Hollaender Dezső.

Bécs, 1873. Érdemérem. | Budapest, 1885. Nagy diszokl. | Eszék, 1889. Diszoklevél. | Zágráb 1891. Nagy diszoklevél | M.-Palánkán 1877. aranyérem. | London, 1878 Diszoklevél

Csik József

cs. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vizhatlan mészgyár

BECSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi es járóságok, valamint a n. é. épitő-közönség kényelmére

Debreczenben **Szabó Zigmond** fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vizhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

váris, 1867. Bronz érem. | Kecskemét, 1872. Ezüst érem. | Ujvidék, 1875. Arany érem. | Szeged, 1878. Érdemérem. | Trieszt, 1883. Arany érem.

Gazdasàgoknak

ajánlunk a közelgő cséplési évadhoz lokomobil fütésre kitünően alkalmas

királdi akna és darabos szenet,

a legjutányosabb árban minden állomásra szállitva.

Megrendelések intézendők a

magyar általános kőszénbánya részvény társulathoz

Budapest, Bálvány utcza 8.

Képviselet Debreczenben Klekner Mano urnál.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin,

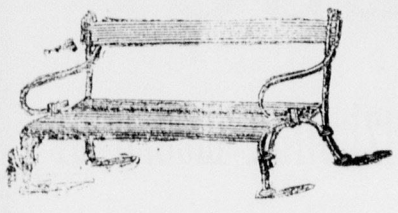
Vásznak, kész fehérnemüek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalteritők,

Szabó Lajos fiai czégnél.

Leszállitott áruk az egész idény alatt.

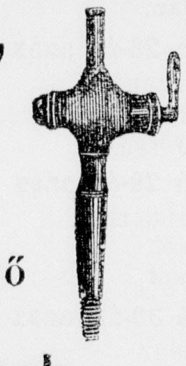
Valódi franczia és angol szerszámok,

minden iparághoz

minden darab mellett jótállás

Épület vasalások és kátrány tető lemezek.

Rudvasak lemezek, **vastartányok,** legfinomabb öntöző aczélok lemezek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék closetek és vizvezetéki kagylók

Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensuy mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba **fecskendőgépek**

legjobb rendszer (részlejfizetésre is).

Tüz és betörés elleni pènzszekrények.

Kirakat- és ajtóaczélredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forràs.

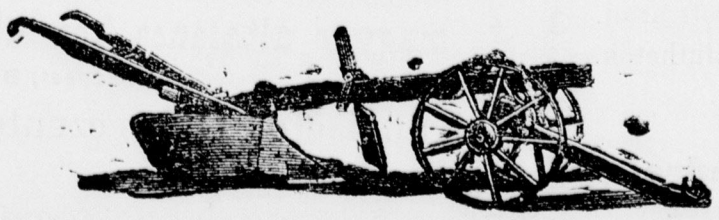
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

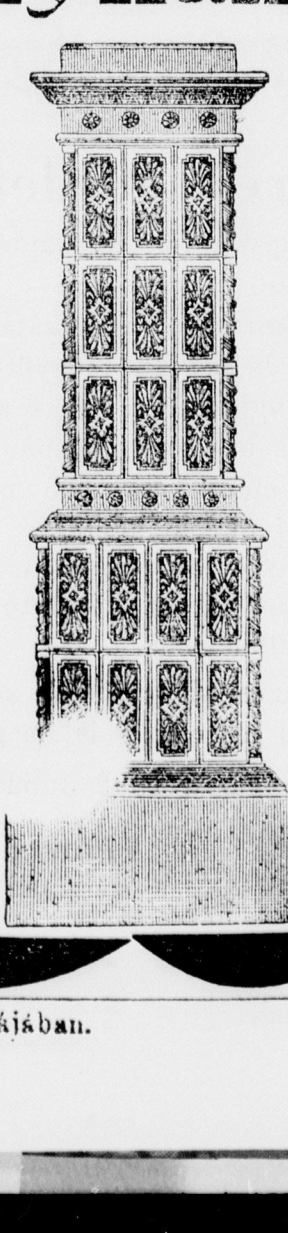
TOTH GYULA

előbb TOTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN,

(Penész peronospora) fecskendő.

Nyomatott a kiadótulajdonos (Virtesi Arnold) Debreczeni Ellenőr könyvnyomdájában.